

Deze serie is powered by:

Arie Molenkamp
Stichting

Secretariaat: Vincent Hildebrandt
Primulastraat 26, 2565 PJ Den Haag
T 070 3258817 E ams@casema.nl
www.abdijkerk.info

De Arie Molenkamp Stichting is verantwoordelijk voor de geldwerving van de activiteiten die de Werkgroep Open Abdijkerk organiseert, zoals dit *Open Podium*. De stichting doet regelmatig een beroep op fondsen en instellingen, maar dit is in het huidige economische klimaat niet altijd succesvol. Daarom stellen wij het erg op prijs als u ons wilt steunen door toe te treden tot de **Vrienden van de Arie Molenkamp Stichting**. Wij vragen u dan ons jaarlijks met een vast bedrag (minimaal € 15.00) te ondersteunen. Uw giften zijn aftrekbaar (de Stichting is een ANBI erkende instelling). Aanmelding is mogelijk door uw jaardonatie over te maken op rekeningnummer 1196.25.776 t.n.v. Arie Molenkamp Stichting te Den Haag o.v.v. Vriend. Vergeet niet uw (email)adres ter vermelden, zodat wij u op de hoogte kunnen houden van onze activiteiten.

Open Podium - 2013

Iedere 3e zondag van de maand (m.u.v. 5 en 26 mei en 9 juni),
15.30 uur, toegang gratis

17 maart 2013, 15.30 uur
Kamerkoor Pro Cantare
o.l.v. Petra Oudshoorn

21 april 2013, 15.30 uur
Quatre main – quatre voix
Vier zangstemmen en twee pianisten

5 mei 2013, 15.30 uur
Bijzondere orgelbespeling
in het kader van Wereldorgeldag

26 mei 2013, 15.30 uur
Zingen rondom het Loosduinse Orgel
De parels uit het nieuwe Liedboek voor de Kerken

9 juni 2013, 15.30 uur
Monteverdi Kamerkoor
Muziek van Palestrina, Gesualdo en Strawinsky

Juli en augustus 2013, iedere zondagmiddag, 15.30 uur
Zomerorgelbespelingen

15 september 2013, 15.30 uur
La Villanesca
Baroque Ensemble

20 oktober 2013, 15.30 uur
Lennart Morée, piano
Improvisaties vanuit diverse stijlen

17 november 2013, 15.30 uur
Zingen rondom het Loosduinse Orgel
De parels uit het nieuwe Liedboek voor de Kerken

15 december 2013, 15.30 uur
Kerstliederen zingen met Gregor Bak
Nadere toelichting overbodig!

Alle informatie over onze activiteiten vindt u op:

www.abdijkerk.info

Abdijkerk: cultureel centrum van Den Haag Zuidwest!

Open Podium 2013

Programma
17 februari 2013

Kamerkoor
Sjir Chad
o.l.v. Jeroen de Haan

Aanvang 15.30 uur
Toegang gratis

ABDIJKERK WILLEM III STRAAT 40 2552 BS DEN HAAG

Rond de 30-er jaren van de 20e eeuw vindt in Duitsland een reactie plaats op de romantische muziek. De omvang van de muziek had in omvang het maximale bereikt. De muziek van bijvoorbeeld Mahler vroeg alles van het orkest, zowel in lengte, klankkleur, dynamiek en grootte. Het kón niet op! Daaraan toegevoegd een groot koor en groot orgel. Achteraf gezien bleek het maximaal haalbare te zijn bereikt. In reactie daarop volgt o.a. de zogenaamde Singbeweging in Duitsland. Hans Friedrich Micheelsen is één van die componisten die zich afzet tegen de romantiek. Deze generatie gaat verfrissend te werk. Met het ambacht van oude componisten schrijven ze in hun eigen idioom. Werd er in de romantische muziek tenslotte gedacht in 'enkel en alleen grote akkoorden', Micheelsen schrijft 'klein'. Met slechts een eenvoudige driestemmigheid weet hij muziek te componeren die voor zich spreekt.

Het 'Agnus Dei' van Hans Leo Hassler is zo'n voorbeeld van 'oude schrijfwijze'. Deze schrijfwijze kenmerkt zich doordat de verschillende stemmen na elkaar inzetten én dat de melodie hetzelfde is. Met een mooi woord noemen we dit 'polyfonie'. De grootmeester van deze schrijfwijze vinden we in Johann Sebastian Bach. Op onnavolgbare wijze weet hij het stemmenmateriaal zo te verweven dat er sprake is van een wiskundig bouwwerk.

Heinrich von Herzogenberg kende ook de regels die Bach toepaste. Als kind van zijn tijd is zijn melodisch materiaal anders dan bij Bach en Hassler. Evenals bij Bach in zijn 'Kyrië' is bij Von Herzogenberg de melodie vergeven aan de hoogste vrouwenstem. De Zweed Fredrik Sixten is momenteel één van de beroemdste en geliefde Zweedse componisten. Zijn toonzetting van het 'Onze Vader' volgt de tekst nauwgezet. 'En leid ons niet in verzoeking' wordt door hem plotseling even vijfstemmig getoonzet, waarbij hij niet schroomt om dissonantie toe te passen. 'In eeuwigheid' is een moment dat alle stemmen hoog zingen en dat van de heersende vierstemmigheid wordt overgegaan naar achtstemmig koor.

Johan Nepomuk David is van dezelfde generatie als Micheelsen. Voor hem geldt het zelfde uitgangspunt: reageren op de romantiek met eigentijdse klanken. Zijn 'Agnus Dei' is in alle 'eenvoud' een indrukwekkende compositie waarin bijna een schreeuw te horen is om het Lam Gods.

Ter gelegenheid van een kerkdienst in de 40-dagentijd componeerde Jeroen de Haan voor 'Sjir Chadasj' een evangeliemotet waarin de Bijbeltekst zijns inziens naadloos overgaat in een gedicht van Willem Barnard. In zijn compositie hield De Haan rekening met de bijbehorende melodie van Willem Vogel.

Dat bij dit 'Kyrie' van Bach de naam 'Lutherse Mis' is ontstaan heeft te maken met Bachs Lutherse manier van omgaan met de traditie waarin de oude kerk zich immers bediende van de Latijnse tekst 'Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison'. Bach volgt hervormer Maarten Luther die vond dat de teksten in de landstaal gesproken en gezongen dienden te worden zodat het voor iedereen verstaanbaar werd. Het 'Agnus Dei' werd dus bij Luther 'Christe, du Lamm Gottes'.

De driedelige structuur van het 'Christe, du Lamm Gottes' voegt zich naadloos bij de driedelige structuur van het 'Kyrie'. Zo combineert Bach deze Luthertekst met het Kyrie uit diens Mis in F. Vanwege de toevoeging van het 'Christe, du Lamm Gottes' is dit misdeel voor de Rooms Katholieke Mis vrijwel onbruikbaar geworden en kreeg daardoor de naam 'Lutherse Mis'.

De thema's waarop sopranen, alten en tenoren hun driestemmig motet zingen zijn door Bach vrij gekozen maar wel op kunstige wijze aan elkaar verwant.

Sjir Chadasj

'Sjir Chadasj' is het Hebreeuws voor "Een nieuw lied" en ook de naam van klein maar fijn kamerkoor uit Hazerswoude-Dorp. Het is 25 jaar geleden ontstaan als jongerenkoor en heeft zich in de loop van de tijd ontwikkeld tot een klassiek kamerkoor. Na aanvankelijk veel gospels en opwekkingsmuziek als repertoire, is het gegroeid naar het klassieke ensemble dat het thans is. Sjir Chadasj is een hechte groep zangers, sommigen van hen zijn al lid vanaf het ontstaan.

Sjir Chadasj staat onder leiding van de Haagse kerkmusicus Jeroen de Haan en zingt voornamelijk a-capella kerkmuziek. Naast 16e en 17e eeuwse muziek worden er ook werken uitgevoerd uit de 18e en 19e eeuw. Sinds enkele jaren staan ook 20e eeuwse werken op het programma zoals werken van Duitse, Engelse, Nederlandse en Franse componisten.

Jeroen de Haan is cantor-organist van de Lutherse Kerk in Woerden. Naast zijn bezigheden als praktiserend organist houdt hij zich op landelijk niveau bezig met de opleiding van organisten: in die hoedanigheid doceert hij de vakken gemeentezangbegeleiding en orgelbouw. Jeroen de Haan woont in Den Haag en heeft een bloeiende praktijk van orgelleerlingen.

Programma

Hans Friedrich Micheelsen (1902-1973)

Singet dem Herrn ein neues Lied!

Hans Leo Hassler (1654-1612)

Agnus Dei

Heinrich von Herzogenberg (1843-1900)

O Traurigkeit, O Herzeleid

Ton de Leeuw (1926-1996)

Missa Brevis

Fredrik Sixten (*1960)

Vår Fader

Jeroen de Haan (*1968)

Sanctus

Johan Nepomuk David (1895-1977)

Agnus Dei

Jeroen de Haan

Evangeliemotet Johannes 12: 23-24

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Kyrie, BWV 233a